

Addiko Bank

Brošura za ulagatelje

Sadržaj

Brošura za ulagatelje

1. Osnovni podaci o Investicijskom društvu i uslugama _____	3
2. Sustav zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava ulagatelja _____	7
3. Procjena primjerenosti i prikladnosti _____	12
4. Razvrstavanje klijenata _____	13
5. Politika izvršavanja naloga _____	16
6. Osnovna načela u sprječavanju sukoba interesa _____	21
7. Pritužbe na rad Banke kao investicijskog društva _____	23
8. Financijski instrumenti i povezani rizici _____	24
9. Skrbništvo _____	39
10. Upravljanje portfeljem _____	41
11. Naknade _____	44

Poštovani ulagatelji,

Zakonom o tržištu kapitala (Narodne novine 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15 i 110/15, zajedno s naknadnim izmjenama i dopunama - dalje u tekstu: Zakon ili ZTK) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine uređena su prava i obveze sudionika na tržištu kapitala u Republici Hrvatskoj. Donošenje ZTK-a bilo je uvjetovano postupkom prilagodbe hrvatskog zakonodavstva europskoj pravnoj stečevini u svezi s pružanjem investicijskih usluga i obavljanjem investicijskih aktivnosti s financijskim instrumentima, kao i u vezi s ponudom, uvrštenjem i trgovanjem financijskim instrumentima na uređenim tržištima. Pravno uređenje tržišta kapitala se stupanjem na snagu ZTK-a u potpunosti uskladilo s pravnom stečevinom Europske unije i europskim standardima na području investicijskih usluga i aktivnosti. Odredbe ZTK-a su, prije svega, u funkciji bolje zaštite klijenata investicijskih društava putem usklađivanja zahtjeva koje investicijska društva i uređena tržišta moraju ispunjavati prilikom pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti, kao i definiranja pravila poslovnog ponašanja investicijskih društava prilikom pružanja investicijskih usluga.

Za sve detaljne informacije vezano uz pravni okvir tržišta kapitala, predlažemo Internet stranicu Hanfa: <http://www.hanfa.hr/HR/nav/93/ztk---zakoni-misljenja-i-pravilnici.html>

Addiko Bank d.d. kao društvo ovlašteno za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanje pomoćnih usluga sukladno odredbama ZTK-a, obvezna je svojim klijentima i potencijalnim klijentima pružiti sve potrebne informacije o navedenim uslugama i aktivnostima kako bi oni mogli u razumnim okvirima razumjeti prirodu i rizike takvih investicijskih usluga kao i specifične vrste financijskih instrumenata koji im se nude, te kako bi svatko od njih mogao donijeti kvalitetne investicijske odluke.

U ovoj brošuri Vam u skraćenom obliku predstavljamo temelj na kojem naša Banka posluje. Međutim, pisana brošura nikada ne može biti dostojna zamjena za osobni kontakt. Stoga će Vam naši djelatnici u prostorijama Društva rado pružiti informacije i odgovoriti na sva pitanja koja imate, u bilo kojem trenutku.

S poštovanjem,
Addiko Bank d.d.

1. Osnovni podaci o Investicijskom društvu i uslugama

Sukladno Zakonu o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09 i 54/13, dalje u tekstu: Zakon ili ZTK), članak 56. i Pravilniku o obvezama poslovnog ponašanja Investicijskog društva prilikom pružanja usluga klijentima (NN 05/2009, dalje u tekstu: Pravilnik), članak 8. do 12., pružamo Vam sljedeće podatke o nama, kao Investicijskom društvu, i uslugama koje pružamo.

A. Osnovni podaci za Addiko Bank d.d.

Tvrtka:	Addiko Bank d.d.
Sjedište:	Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb
INFO telefon:	0800 14 14
INFO e-mail:	info.hr@addiko.com
Internet adresa:	www.addiko.hr
OIB:	14036333877
Temeljni kapital:	4.992.972.000,00 kuna
Društvo je upisano kod Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem upisa MBS:	080072083
SWIFT:	HAABHR22
IBAN:	HR60 2500 0091 0000 0001 3

B. Osnovni podaci o Investicijskom društvu

Burzovna oznaka:	HYBA
Dealing code:	HAAZ
Račun klijenata:	HR70 2500 0091 3011 3216 2 (za brokerske usluge) HR80 2500 0091 3011 3188 5 (za uslugu skrbništva) HR11 2500 0091 3011 4437 9 (za uslugu upravljanja portfeljem)
Internetska adresa:	www.addiko.com
E-mail:	investment-banking.croatia@addiko.com (brokerski poslovi) asset-management.croatia@addiko.com (upravljanje portfeljem) front.custody.hr@addiko.com (poslovi skrbništva) treasury-sales.croatia@addiko.com (upravljanje bilancom i riznica)

Kontakt podaci za Klijente:

Slavonska avenija 6,
Zagreb

Brokersko poslovanje

+ 385 1 6035 - 380

+ 385 1 6035 - 390

Poslovi skrbništva

+ 385 1 6035 - 388

Upravljanje portfeljem

+ 385 1 6033 - 504

Upravljanje bilancom i riznica

+ 385 1 6030 - 616

+ 385 1 6031 - 746

+ 385 1 6033 - 513

+ 358 1 6033 - 533

Fax: + 385 1 6035 - 106

C. Dodatni podaci

Jezik komunikacije: Hrvatski ili engleski jezik

Način komunikacije: Komunikacija s Bankom odvija se u pravilu telefonski, pri čemu se svaki telefonski razgovor snima i tonski zapis sukladno zakonskoj regulativi čuva. Osim telefonskog razgovora, klijent može osobno doći u urede Banke, koristiti za komunikaciju e-mail adresu Banke, internetsku stranicu Banke, AddikoETrade platformu, kao i faks uređaj. Za ostale usluge komunikacija se obavlja sukladno uvjetima iz sklopljenog ugovora.

Opseg, učestalost

i periodi izvještavanja

klijenata:

Klijentu će Banka, što je prije moguće, a najkasnije prvog radnog dana po izvršenju ili primitku potvrde o izvršenju od treće strane, poslati obračun izvršenih transakcija.

U vezi pružanja usluge upravljanja portfeljima, a u skladu s ugovorom između Banke i Klijenta, periodički izvještaji šalju se svaka tri mjeseca. Pisano izvješće o stanju na skrbničkom računu Klijenta šalje se kvartalno, kao i obavijest o svakoj promjeni po Klijentovom računu po nastanku promjene. Na zahtjev Klijenta, Banka će izdati i dodatna izvješća i potvrde o stanju skrbničkog računa.

U vezi pružanja investicijskih usluga sektora Upravljanja bilancom i riznice, zaključnice po izvršenju transakcija šalju se u skladu s ugovorom između Banke i Klijenta.

Odobrenje za rad: Addiko Bank d.d. je ovlaštena i registrirana za pružanje svih investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanje pomoćnih usluga sukladno odobrenju Hrvatske narodne banke, a temeljem prethodne suglasnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Miramarska 24b, Zagreb, <http://www.hanfa.hr> (u daljnjem tekstu: HANFA).

Naziv nadležnog tijela
koje je izdalo prethodnu
suglasnost:

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
Miramarska 24b, Zagreb
Telefon: + 385 1 6173 200, Fax: + 385 1 4811 406
e-mail: info@hanfa.hr
www.hanfa.hr

Investicijsko društvo
je član sljedećih
institucija:

Zagrebačka burza d.d. Ivana Lučića 2a, Zagreb
Telefon: + 385 1 4686 800, Fax: + 385 1 4677 680
e-mail: pitanja@zse.hr
www.zse.hr

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Heinzelova 62b, Zagreb

Telefon: + 385 1 4607 300, Fax: + 385 1 4677 696

e-mail: skdd@skdd.hr

www.skdd.hr

Fond za zaštitu ulagatelja, Heinzelova 62a, Zagreb

Telefon: + 385 1 4607 330, telefaks: + 385 1 4677 696

e-mail: fond.zastite.ulagatelja@skdd.hr

www.skdd.hr

U međunarodnom izboru uglednog financijskog časopisa Word Finance, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (danas Addiko Bank d.d.) proglašena je pobjednikom u kategoriji „Investment Management Company of the Year“, koja obuhvaća sve investicijske poslove i usluge, od brokerskih, skrbničkih i depozitnih poslova, vođenja fondova te upravljanja sredstvima klijenata (portfolio management).

D. Podaci o uslugama koje Banka kao investicijsko društvo pruža

Addiko Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka ili Društvo) pruža sve investicijske usluge i aktivnosti iz članka 5. Zakona osim točke 8.stavka 1. članka 5. malim ulagateljima, u smislu Zakona i Pravilnika, najvažnije su sljedeće usluge:

- zaprimanje, prijenos i izvršavanje naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata za račun klijenata i uz to vezane usluge deviznog poslovanja,
- upravljanje portfeljem,
- trgovanje za vlastiti račun,
- investicijsko savjetovanje,
- investicijsko istraživanje i financijska analiza, kao i ostale preporuke koje se odnose na transakcije s financijskim instrumentima,
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa,
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa,
- poslovi skrbništva nad financijskim instrumentima i s time povezane usluge.

2. Sustav zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava ulagatelja

A. Sustav zaštite ulagatelja

Zakonom o tržištu kapitala propisan je sustav zaštite ulagatelja u Republici Hrvatskoj. Kao kreditna institucija koja pruža investicijske usluge i obavlja investicijske aktivnosti na temelju zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, Addiko Bank d.d. je obveznik članstva u Fondu za zaštitu ulagatelja (u daljnjem tekstu: Fond). Time Banka ispunjava sve obveze sukladno ZTK, Pravilima fonda za zaštitu ulagatelja koje je donijelo Središnje klirinško depozitarno društvo (u daljnjem tekstu: SKDD) kao Operater Fonda, kao i svim pratećim propisima donesenima na temelju Zakona.

Fond je formiran 18. lipnja 2009. godine, kada je HANFA donijela rješenje kojim se SKDD-u na neodređeno vrijeme izdaje odobrenje za obavljanje poslova Operatera Fonda.

Svrha je Fonda zaštita tražbina Klijenata članova Fonda koje član Fonda nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti Klijentu u slučaju kada je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak ili ako HANFA utvrdi da je kod člana Fonda nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema Klijentima.

Klijent čije su tražbine zaštićene odredbama članka 228. Zakona, je svaka fizička ili pravna osoba čija sredstva, propisana člankom 225. Zakona član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun Klijenta.

Drugim riječima, Fond osigurava sljedeće tražbine Klijenata:

1. novčane tražbine u kunama i u valutama država članica EU - radi se o novčanim tražbinama koje član Fonda duguje svom Klijentu ili koje pripadaju Klijentu, a koje taj član Fonda drži za Klijenta vezano za investicijske usluge koje ima s njim ugovorene,
2. financijski instrumenti koji pripadaju Klijentu člana Fonda - radi se o financijskim instrumentima koje član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun svog Klijenta u vezi s investicijskim uslugama koje ima s njim ugovorene.

Iz zaštićenih tražbina izuzimaju se:

1. tražbine Klijenata Banke koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita,
2. tražbine Klijenata proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca.

Tražbine ulagatelja osigurane su do vrijednosti od najviše 150.000,00 kuna po Klijentu člana Fonda. Sve zaštićene tražbine do tog iznosa isplatit će se u potpunosti.

Dakle, ako imate neku pritužbu ili zahtjev prema članu Fonda koji i dalje posluje u skladu s dobivenim odobrenjima, ne trebate se javiti Fondu nego izravno tom članu Fonda. Ako se u neposrednom kontaktu s članom Fonda vaš problem ne riješi, uvijek se možete obratiti i regulatoru (HANFI) ili pak nadležnom sudu, ako za to postoji osnova.

Ako pak imate tražbinu prema članu Fonda koji je prestao obavljati svoje djelatnosti, prvo se trebate obratiti izravno njemu i u neposrednom kontaktu pokušati riješiti vaš problem. Ako u tome ne uspijete, opet postoji mogućnost obraćanja regulatoru ili nadležnom sudu, ako za to postoji osnova, no ne i Fondu.

Više o Fondu za zaštitu ulagatelja, moguće je pogledati na internetskoj stranici www.skdd.hr.

B Novčana sredstva

Novčana sredstva Klijenta, uplaćena zbog kupnje financijskih instrumenata za račun klijenta ili kao isplata od prodaje financijskih instrumenata, drže se na posebnoj vrsti računa grupe 13, odvojena od imovine Banke. Ta sredstva ne ulaze u imovinu Banke, niti u likvidacijsku ili stečajnu masu, odnosno sukladno zakonu ti se računi smatraju izuzetim od prisilnog izvršenja.

Na novčana sredstva Klijenata koja se drže na posebnoj vrsti računa grupe 13, Banka ne obračunava i ne isplaćuje kamate.

Banka će s financijskim instrumentima i/ili novčanim sredstvima koje je primilo ili njima raspoložbe posljedično izvršenju ili djelomičnom izvršenju odnosno neizvršenju naloga, postupiti sukladno uputi Klijenta. Klijent i Banka mogu se sporazumjeti da se spomenuti financijski instrumenti i/ili novac koriste za ispunjavanje novih naloga. U slučaju bilo kakvog drugačijeg korištenja financijskih instrumenata Klijenta, Banka će prethodno upoznati Klijenta sa svojom politikom za korištenje financijskih instrumenata Klijenata i pribaviti pisanu suglasnost Klijenta, osim u slučaju kada se namiruju dospjela potraživanja prema Banci. Posudba financijskih instrumenata Klijenta moguća je samo uz njegov izričiti pisani pristanak.

Banka može izvršiti prijebaj svojih dospjelih potraživanja prema Klijentu na teret bilo kojeg računa Klijenta

u Banci, a koja potraživanja proizlaze iz ili su u vezi s pruženim investicijskim uslugama.

C Financijski instrumenti

Financijski instrumenti kupljeni za račun i po nalogu Klijenta na Zagrebačkoj burzi deponirani su kod SKDD-a koje u skladu s odredbama ZTK i svojim pravilima izvršava poravnanje i namiru transakcija izvršenih na Zagrebačkoj burzi te vodi račune nematerijaliziranih financijskih instrumenata na kojima se drže kupljeni financijski instrumenti Klijenata.

Za domaće nematerijalizirane financijske instrumente koje je Klijent pohranio na skrbničkom računu, Banka kod SKDD-a. može otvoriti sljedeće vrste računa: račun na ime, račun pod zaporkom ili zbirni skrbnički račun, vodeći računa o usluzi ugovorenoj s Klijentom, tržišnoj praksi i zakonu.

Banka dozvoljava otvaranje zbirnog računa jedino klijentu koji je ovlašteno investicijsko društvo ili kreditna institucija koja je ovlaštena za pružanje usluge skrbništva sukladno svojim lokalnim propisima, te koja posluje unutar područja koja na prihvatljiv način reguliraju otkrivanje i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Dionice hrvatskih kreditnih institucija se uvijek vode na računu na ime. Isti ulagatelj kod istog skrbnika može imati otvoren samo jedan račun na ime.

O stranim financijskim instrumentima Klijenta koje je povjerio na skrb Banci, Banka skrbi na način da takve financijske instrumente vodi odvojeno od svoje imovine na zbirnom računu za svoje Klijente koji ima otvoren kod globalnih i lokalnih skrbnika. Globalni skrbnik dalje strane financijske instrumente drži izravno u depozitoriju ili kod svojih podskrbnika (subcustodian), pri čemu podskrbnik ovisi o zemlji u kojoj se nalazi depozitorij u koji je izvorno upisan odnosno registriran pojedini strani financijski instrument. Lokalni skrbnik dalje strane financijske instrumente drži kod lokalnih depozitorija.

Banka ograničava svoju odgovornost u odnosu na pružanje usluge skrbništva za strane financijske instrumente na pažljiv izbor globalnog skrbnika i lokalnog skrbnika na način da se Banka obvezuje držati strane financijske instrumente Klijenta kod globalnog i lokalnog skrbnika koji imaju ovlaštenje svojih lokalnih agencija za nadzor financijskih tržišta za pružanje takve usluge, te ugovoriti s globalnim i lokalnim skrbnikom da se financijski instrumenti kod njega drže na takvoj vrsti računa koji ne ulazi u imovinu globalnog ili lokalnog skrbnika, ni u likvidacijsku ili stečajnu masu, niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema

globalnom ili lokalnom skrbniku. Banka je usvojila odgovarajuće procedure sa svrhom procjene je li izabrani globalni ili lokalni skrbnik adekvatan za pohranu imovine klijenata te periodički preispituje odabir istih. Svi strani financijski instrumenti Klijenta nalaze se na zbirnom skrbničkom računu Banke zajedno sa financijskim instrumentima drugih Klijenata Banke otvorenim kod inozemnog globalnog ili lokalnog skrbnika za Klijente Banke. Te iste financijske instrumente globalni skrbnik dalje može držati kod drugog globalnog skrbnika, lokalnog podskrbnika i/ili klirinške kompanije na svoje ime.

U slučaju zbirnog skrbničkog računa kada je imovina više Klijenata pohranjena na jednom skrbničkom računu, na određenim tržištima moguće je da kod glasanja na glavnim skupštinama, izdavatelj ne dozvoljava glasanje samo s dijelom vlasničkog udjela već isključivo s ukupnim vlasničkim udjelom na računu. U takvoj situaciji, moguće je da Klijenti neće imati identične interese te neće moći glasati. Također, na određenim tržištima u imovinu koja je zaštićena lokalnim fondom za zaštitu ulagatelja ne ulazi imovina koja je pohranjena na zbirnom skrbničkom računu kreditne institucije. Slijedom činjenice da je imovina pohranjena na zbirnom skrbničkom računu Banke (koji se vodi u skladu s lokalnim zakonodavstvom), otežana je komunikacija između izdavatelja i investitora/Klijenta.

Pohrana financijskih instrumenata na zbirnim računima uključuje i sljedeće rizike:

Identifikacija stvarnog, krajnjeg vlasnika

Konstrukcija zbirnih računa onemogućava prepoznavanje stvarnog, krajnjeg vlasnika financijskih instrumenata pohranjenih na takvim računima. Slijedom istoga, regulatorne vlasti, porezne vlasti, izdavatelji, i bilo koji drugi subjekti koji imaju pravo prikupljanja informacija, bit će onemogućeni u praćenju pozicija i kretanja financijskih instrumenata na razini lokalnih središnjih registra, odnosno depozitorija.

Zaštita imovine na zbirnom računu

Na pojedinim tržištima gdje pohrana financijskih instrumenata na zbirnim računima nije u potpunosti ili je manjkavo regulirana, moguće je ograničavanje raspolaganja financijskim instrumentima i korištenje prava iz istih u slučaju likvidacije ili stečaja treće strane.

Provedbe korporativnih akcija

Izdavatelj nije upoznat s krajnjim korisnikom zbirnog računa. Struktura samog računa implicira da se financijski instrumenti drže neizravno i da pružatelj usluge nije stvarni imatelj

financijskih instrumenata. Slijedom ovakve udaljenosti izdavatelja i vlasnika financijskog instrumenta, moguće je kašnjenje u protoku informacija.

Ostvarivanje prava iz korporativnih akcija u nekim slučajevima, primjerice glasanja na glavnim skupštinama, može biti otežano ili onemogućeno.

Problematika porezne politike

Na nekim tržištima konstrukcija zbirnog računa onemogućit će poreznim vlastima identifikaciju stvarnog, krajnjeg vlasnika financijskih instrumenata.

Vlasnik financijskih instrumenata na skrbničkom računu nikada nije skrbnik.

Banka ne pruža uslugu poreznog agenta za financijske instrumente. Iznimka od navedenog odnosi se na domaće financijske instrumente koji se nalaze na računu pod zaporkom ili zbirnom skrbničkom računu u SKDD-u, ukoliko nadležna tijela RH odrede da je banka skrbnik obveznik obračuna i obustave propisanih poreza za financijske instrumente koji se nalaze na takvim skrbničkim računima. U navedenom slučaju, ukoliko Banka zaprimi za račun Klijenta iznose iz domaćih financijskih instrumenata na koje izdavatelj prethodno nije obračunao i obustavio propisani porez, Banka je ovlaštena izvršiti obračun i obustavu poreza.

O svim drugim poreznim obvezama i drugim davanjima koja mogu za Klijenta proizlaziti iz financijskih instrumenata koje drži na skrbništvu kod Banke, Klijent je dalje dužan sam voditi brigu i konzultirati po potrebi svojeg poreznog savjetnika oko svoje ukupne porezne obveze.

U slučaju poreznih obveza Klijenata koja proizlaze iz vlasništva i/ili trgovanja financijskim instrumentima koje Klijent drži u skrbi, Banka može temeljem poreznih propisa određene države proslijediti potrebne podatke sa svrhom ispravnog obračuna poreza te teretiti za sva takva davanja Klijenta. Klijent se upozorava da kod oporezivanja stranih financijskih instrumenata koji se drže posredovanjem globalnog ili lokalnog skrbnika, depozitorija ili klirinške kuće Banka ne može predvidjeti trajanje postupka oporezivanja, postupaka povrata poreza kao i roka isplate, te Banka ne snosi bilo kakvu odgovornost s kašnjenjem isplate u takvim slučajevima.

Usluga skrbništva u Republici Hrvatskoj podliježe oporezivanju prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.

3. Procjena primjerenosti i prikladnosti

Primjerenost

Banka je dužna prije pružanja usluga upravljanja portfeljem i investicijskog savjetovanja izraditi Osobni profil Klijenta. U tu svrhu potrebno je prikupiti podatke o ulagačkim ciljevima Klijenta, njegovoj financijskoj situaciji, te znanju i iskustvu na području ulaganja kako bi uzimajući u obzir prirodu i opseg usluge, mogla napraviti procjenu primjerenosti transakcije koja se preporuča u sklopu pružanja usluge investicijskog savjetovanja ili transakcije koja treba biti izvršena kao dio usluge upravljanja. Osobni profil Klijenta izrađuje se kako bi se utvrdilo ima li potencijalni Klijent dovoljno znanja i iskustva za razumijevanje rizika te je li u mogućnosti financijski podnijeti rizike ulaganja. Podaci upisani u Osobni profil moraju biti ispravni i istiniti. Ako Klijent Banci ne da podatke o svom znanju i iskustvu, financijskoj situaciji i ulagačkim ciljevima, Banka može odbiti pružiti Klijentu traženu investicijsku uslugu.

Za profesionalnog ulagatelja Banka može pretpostaviti da Klijent može, sukladno ulagačkim ciljevima, financijski podnijeti sve povezane rizike ulaganja, kao i da Klijent ima potrebno znanje i iskustvo za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža.

Ne prikupi li Banka podatke potrebne za procjenu primjerenosti ili temeljem izvršene procjene primjerenosti ocijeni da određena usluga i/ili transakcija za klijenta nije primjerena, ne smije Klijentu pružiti uslugu, o čemu će posebno upozoriti Klijenta.

Prikladnost

Banka je prilikom pružanja ostalih investicijskih usluga dužna procijeniti je li određeni proizvod ili usluga prikladna za Klijenta, odnosno ima li Klijent potrebno znanje i iskustvo za procjenu rizika u vezi proizvoda i usluga koje traži.

Procjenu banka radi temeljem prikupljenih podataka o znanju i iskustvu klijenta potrebnih za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža te u tu svrhu izrađuje Osobni profil klijenta.

Ako Banka na temelju podataka koje prikupi temeljem Osobnog profila procijeni da proizvod ili usluga nisu prikladni za Klijenta ili potencijalnog klijenta, Banka na izričit zahtjev Klijenta ili potencijalnog klijenta može pružiti investicijsku uslugu, ali će ga pritom upozoriti na okolnost da proizvod ili usluga nisu prikladni za njega.

Ako klijent Banci ne želi dati podatke koji su strukturirani kroz Osobni profil, ili ako nije dao dovoljno podataka o svom znanju i iskustvu, Banka na izričit zahtjev Klijenta može pružiti investicijsku uslugu, ali će ga pritom upozoriti da nije u mogućnosti utvrditi jesu li određene investicijske usluge ili proizvodi za njega prikladni.

Za profesionalnog ulagatelja Banka može pretpostaviti da posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti

za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika.

Ukoliko se Nalog odnosi na trgovanje dionicama uvrštenim u trgovanje na uređeno tržište ili na istovjetno tržište treće države, ili instrumente novčanog tržišta, ili obveznice ili druge oblike sekuritiziranog duga ili udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom ili ostale jednostavne financijske instrumente, sukladno odredbama čl. 71.stavak 1.3 ZTK, Klijent se upozorava kako prilikom pružanja usluga Investicijsko društvo nije dužno obaviti procjenu jesu li ti instrumenti ili usluge prikladni za klijenta te da klijent stoga ne uživa zaštitu po mjerodavnim pravilima poslovnog ponašanja, ukoliko se usluga pruža na inicijativu klijenta ili potencijalnog klijenta.

4. Razvrstavanje Klijenata

Banka je dužna razvrstavati Klijente ovisno o njihovom znanju, iskustvu, financijskoj situaciji te ulagačkim ciljevima na male i profesionalne ulagatelje te ih obavijestiti o tome kako su razvrstani. Društvo može pojedine profesionalne ulagatelje razvrstati u kvalificirane nalogodavatelje, ako oni zadovoljavaju uvjete propisane odredbama ZTK-a.

A. Mali ulagatelji

Banka će sve pravne i fizičke osobe koje se ne mogu smatrati profesionalnim ulagateljima razvrstati i smatrati malim ulagateljima. Mali ulagatelj ima pravo na veći stupanj zaštite od profesionalnog ulagatelja.

B. Profesionalni ulagatelji

Profesionalnim ulagateljem smatra se Klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika.

Subjekti koji se smatraju profesionalnim ulagateljima prilikom pružanja svih investicijskih usluga i svih pomoćnih usluga u odnosu na sve financijske instrumente jesu:

- subjekti koji za djelovanje na financijskom tržištu podliježu obvezi odobrenja ili/i nadzora nadležnog regulatornog tijela:
- investicijska društva,
- kreditne institucije,
- ostale financijske institucije s odobrenjem za rad izdanim od nadležnog tijela sukladno zakonskim propisima koji uređuju njihov rad,
- društva za osiguranja,
- subjekti za zajednička ulaganja njihova društva za upravljanje,
- društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
- mirovinska osiguravajuća društva,
- trgovci robom i izvedenicama na robu,
- lokalna društva,
- ostali institucionalni ulagatelji čija glavna djelatnost nije obuhvaćena ovom točkom, a podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu,
- pravne osobe koje, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, zadovoljavaju najmanje 2 od sljedećih uvjeta:
 - ukupna aktiva iznosi najmanje 150.000.000 kuna,
 - neto prihod u iznosu od najmanje 300.000.000 kuna,
 - kapital u iznosu od najmanje 15.000.000 kuna.
- nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, središnje banke, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond (IMF), Europska središnja banka (ECB), Europska investicijska banka (EIB) i slične međunarodne organizacije.
- ostali institucionalni ulagatelji čija je glavna aktivnost investiranje u financijske instrumente, a koji ne podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu od strane nadležnog tijela, uključujući i subjekte osnovane u svrhu sekuritizacije imovine.

Klijenti kategorizirani kao profesionalni ulagatelji dužni su obavijestiti Banku o svim promjenama koje mogu utjecati na aktualnu kategorizaciju.

Addiko Bank d.d. dužna je poduzeti odgovarajuće mjere u vezi promjene statusa Klijenta ako sazna da Klijent više ne ispunjava uvjete propisane za profesionalnog ulagatelja.

Obveza je Klijenta koji se smatra profesionalnim ulagateljem zatražiti višu razinu zaštite ako smatra da ne može pravilno procijeniti ili upravljati uključenim rizicima. Banka će profesionalnom ulagatelju, na njegov zahtjev, omogućiti tretman s višom razinom zaštite, kakav pruža i malim ulagateljima.

Klijentima koji ne udovoljavaju navedenim pretpostavkama omogućit će se tretman kao profesionalnim ulagateljima isključivo na temelju njihovog pismenog zahtjeva i ako Banka procjeni da Klijent posjeduje dovoljno znanja, iskustva i stručnog znanja za donošenje samostalnih odluka o ulaganju i da može razumjeti uključeni rizik. Pri tome, procjenom moraju biti zadovoljena najmanje dva od navedenih kriterija:

1. Klijent je na tržištu kapitala izvršio prosječno 10 transakcija značajne vrijednosti, unutar svakog tromjesečja, unatrag godinu dana,
2. veličina Klijentovog portfelja financijskih instrumenata prelazi 4.000.000,00 kuna,
3. Klijent radi ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na poslovima koji zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama.

Ako se mali ulagatelj tretira kao profesionalni, to za njega kao Klijenta predstavlja ujedno i odricanje od više razine zaštite koja proizlazi iz pravila poslovnog ponašanja i eventualni gubitak razine zaštite i prava koju Klijentu omogućuje sustav zaštite ulagatelja.

C. Kvalificirani nalagodavatelji

Kvalificirani nalagodavatelji određeni su člankom 73. Zakona o tržištu kapitala.

Kvalificiranim nalagodateljima smatraju se:

- investicijska društva,
- kreditne institucije,
- društva za osiguranje,
- društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom,
- društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
- druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Republike Hrvatske,
- druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima EU ili države članice,
- osobe čija se redovita djelatnost sastoji od trgovanja za vlastiti račun s robom i/ili

izvedenicama na robu, osim ako su uključene u grupu čije je osnovno poslovanje pružanje drugih investicijskih usluga u skladu s odredbama ZTK ili bankovnih usluga u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija,

- osobe koje imaju status lokalnog društva u skladu s odredbama ZTK,
- nacionalne vlade i javna tijela za upravljanje javnim dugom i središnje banke,
- nadnacionalne organizacije.

5. Politika izvršavanja naloga

Ovom politikom daje se prikaz mjera i postupaka koji Banci omogućavaju ažurno i korektno postupanje s nalogima Klijenata za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata.

Značenje određenih pojmova

Nalog je izjava volje Klijenta upućena Banci da za njega (u svoje ime i za račun Klijenta) kupi ili proda financijske instrumente.

Prihvaćeni nalog je sklopljeni ugovor između Klijenta i Banke kojim se Banka obvezuje poduzeti radnje s ciljem zaključivanja Ugovora o kupnji ili prodaji financijskih instrumenata u skladu s nalogom i za račun Klijenta, a Klijent se obvezuje za obavljanje tih poslova platiti naknadu.

Jednostavni financijski instrumenti uključuju dionice, instrumente tržišta novca, obveznice, udjele u otvorenim investicijskim fondovima, te ostale instrumente sukladno čl. 71. Zakona o tržištu kapitala.

Uređeno tržište - multilateralni sustav koji vodi i/ili kojim upravlja tržišni operater, i koji a) spaja ili omogućava spajanje interesa trećih za kupnju i prodaju financijskih instrumenata, u sustavu, sukladno unaprijed određenim jednoznačnim pravilima i na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u svezi s financijskim instrumentima koji su uvršteni radi trgovanja po njegovim pravilima i/ili u sustavu i b) posjeduje odobrenje kao uređeno tržište i redovito djeluje.

Multilateralna trgovinska platforma - (u daljnjem tekstu: MTP) je multilateralni sustav

kojim upravlja investicijsko društvo ili tržišni operater, a koji spaja ponudu i potražnju za financijskim instrumentima više zainteresiranih trećih strana. Spajanje ponude i potražnje odvija se prema unaprijed određenim jednoznačnim pravilima i rezultira ugovorom između ugovornih strana, sukladno odredbama ovog Zakona.

5.1. Prioritet naloga

Prilikom izvršavanja svojih obveza koje proizlaze iz evidencije prihvaćenih naloga, Banka je dužna za usporedive naloge pridržavati se prioriteta iz evidencije naloga. Prioritet usporedivih naloga utvrđuje se redoslijedom prihvaćanja, tako da nalog koji je ranije prihvaćen ima prioritet pred nalogom koji je prihvaćen kasnije.

Redoslijed ispunjenja naloga (sklapanja transakcija financijskim instrumentima kojima se izvršava nalog) ovisi o uvjetima na tržištu, uputama koje je Klijent dao Banci u nalogu, vrsti Klijenta, vrsti financijskog instrumenta, te o politici izvršenja koju Banka primjenjuje kako bi nalog ispunila na način najpovoljniji za Klijenta.

5.2. Izvršenje naloga po vrsti naloga

a) Izvršavanje limitiranog naloga

Limitirani nalog Klijenta je nalog za kupnju ili prodaju određene količine financijskih instrumenata po cijeni navedenoj u nalogu ili po cijeni koja je za klijenta povoljnija. Cijena po kojoj će Banka izvršiti ovakav Nalog određuje se glede cijene financijskog instrumenta u Nalogu kao:

- Maksimalna cijena (kod kupnje), ili
- Minimalna cijena (kod prodaje)

Banka je dužna prihvaćeni limitirani nalog bez odgode objaviti na način lako dostupan ostalim sudionicima, izlaganjem takvog naloga na trgovinski sustav tržišta, uz mogućnost izvršenja kada za to nastupe tržišni uvjeti.

U slučaju da je predmet limitiranog naloga jednostavni financijski instrument kojim se organizirano trguje na Zagrebačkoj burzi, Banka će takav nalog izložiti bez odgode na trgovinski sustav Zagrebačke burze, osim ako Klijent nije dao izričito drugačiju uputu.

U tom slučaju, Banka po tom nalogu postupa prema izričitim uputama klijenta, te se prema tako zadanom nalogu ponaša kao prema nalogu s posebnom pažnjom.

Banka je dužna po Nalogu postupiti na takav način da, u slučaju ispunjenja cjelokupnog Naloga, cijena po kojoj su pribavljeni financijski instrumenti bude:

- Kod Naloga za kupnju - manja ili jednaka maksimalnoj cijeni
- Kod Naloga za prodaju - veća ili jednaka minimalnoj cijeni.

b) Izvršavanje tržišnog naloga

Tržišni nalog Nalogodavca je nalog za kupnju ili prodaju određene količine financijskih instrumenata po tržišnoj cijeni. Takav nalog se ispunjava po tržišnoj cijeni, pri čemu je tržišna cijena ona koja se postigne spajanjem Klijentove ponude sa suprotnim ponudama koje već postoje u trgovinskom sustavu relevantnog tržišta dok se ne ispuni cjelokupna količina navedena u nalogu. Ukoliko u sustavu više nema suprotnih ponuda s kojom bi se tržišni nalog mogao spojiti, preostala količina se briše.

c) Izvršavanje stop market naloga

Stop market nalog za kupnju ili prodaju je nalog koji se izlaže na burzovni sustav po ispunjenju uvjeta (postignuće zadnje tržišne cijene na tržištu). Stop nalog se izvršava po prvoj prodajnoj cijeni u slučaju kupnje, odnosno po prvoj kupovnoj cijeni u slučaju prodaje.

NAJPOVOLJNIJE IZVRŠENJE NALOGA

Banka se obvezuje poduzimati sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta i pritom će u obzir uzeti sljedeće elemente važne za izvršenje naloga:

- kategorizaciju klijenta
- cijenu financijskog instrumenta
- troškove, brzinu i vjerojatnost izvršenja
- troškove, brzinu i vjerojatnost namire
- veličinu i vrstu naloga kao i sve ostale okolnosti relevantne za izvršenje naloga

'kategorizacija klijenta'

Sukladno Zakonu, Addiko Bank d.d razvrstava svoje klijente u sljedeće kategorije ulagatelja obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i sлагаčke ciljeve:

1. male ulagatelje (sve pravne i fizičke osobe koje ne ispunjavaju uvjete iz čl. 61. ili čl. 63.st.3. Zakona)
2. profesionalne ulagatelje (pravne osobe koje zadovoljavaju uvjete iz čl. 61. Zakona)

- a) profesionalni ulagatelj - kvalificirani nalogodavatelj (subjekti navedeni u čl. 73. Zakona)
- b) profesionalni ulagatelj (pravne osobe iz čl. 61.st.2.toč. 2 Zakona)

Profesionalnim ulagateljima smatra se klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika, stoga se Banka za naloge profesionalnih klijenata ne obvezuje primjenjivati ovu politiku. (čl. 72. ZTK)

Mali ulagatelj ima pravo na veći stupanj zaštite od profesionalnog ulagatelja, stoga će Banka prilikom pružanja usluga za financijske instrumente koji se ne smatraju jednostavnima, od klijenta zatražiti podatke o njegovom znanju i iskustvu na području investicija, a kako bi mogla procijeniti jesu li određeni proizvod ili investicijska usluga prikladni za klijenta.

'cijena'

Obveza postizanja najpovoljnije cijene ovisi o nekoliko faktora, a između ostalog o vrsti trgovinskog sustava te vrsti pravila po kojima se financijskim instrumentima na istima trguje. Ukoliko se na trgovinskom sustavu primjenjuje sustav kontinuiranog trgovanja, cijena će biti rezultat redovitog sučeljavanja ponude i potražnje u kojem svi sudionici mogu istovremeno davati ponude za kupnju i/ili prodaju vrijednosnih papira, a trgovinski sustav neprekidno uspoređuje ponude te ih kada je to moguće povezuje u transakcije.

Određenim financijskim instrumentima, osobito manje likvidnima, može se trgovati u posebnom režimu trgovine, a kojem je cilj određivanje što realnije i reprezentativnije cijene određenog vrijednosnog papira u trgovinskom danu. Konačna cijena ne mora biti jednaka najvišoj kupovnoj ili najmanjoj prodajnoj, a ovisi i o količinama u ponudama.

'troškovi, brzina i vjerojatnost izvršenja'

Trošak izvršenja naloga određuje se kao naknada koju klijent plaća Banci te ostale naknade vezane uz izvršenje, kao što su naknada tržištu, naknada agentu za namiru, naknada drugom društvu u slučaju da se nalog prenosi na izvršenje trećoj osobi.

Prilikom obveze postizanja najboljeg ishoda za klijenta Banka će u obzir prvenstveno uzeti u obzir ostale naknade vezane uz izvršenje naloga. Naknade ovise o mjestima izvršenja, vrsti financijskih instrumenata te segmentu trgovanja.

Brzina izvršenja ovisi o tržišnim uvjetima, tako da Banka u ovom pogledu brzinu određuje kao

vremenski interval od prihvaćanja naloga i njegovog prijenosa na relevantno mjesto izvršenja. Banka se obvezuje na izlaganje u najkraćem mogućem roku, osim ukoliko klijent ne naloži Banci drugačije.

Vjerojatnost izvršenja vezana je uz likvidnost određenog financijskog instrumenta.

'troškovi, brzina i vjerojatnost namire'

Banka je u vidu postizanja najpovoljnijeg rezultata za klijenta osigurala uredno članstvo pri SKDD d.d. za transakcije sklopljene na Zagrebačkoj burzi. Za inozemna trgovanja Banka je omogućila klijentima uslugu skrbništva nad takvim financijskim instrumentima kod sebe, te Banka kao banka skrbnik provodi namiru Klijentovih transakcija uz posredovanje svog globalnog skrbnika koji je član nekoliko međunarodno priznatih i uvažениh agenata za namiru koji osiguravaju namiru izvršenih transakcija sukladno priznatim pravilima namire na razvijenim tržištima.

Uzimanjem u obzir svih gore navedenih elemenata, Banka postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta određuje u odnosu na ukupne troškove transakcije, a koji obuhvaćaju cijenu financijskog instrumenta te troškove koji su izravno povezani s izvršenjem naloga.

Obzirom na gore navedenu politiku najpovoljnijeg izvršenja, Banka izvršava naloge Klijenata na mjestima pobrojanim u dokumentu Politika izvršavanja naloga, dostupnom u prostorijama Banke te na web stranici Banke.

Banka ne jamči da će nalog uvijek biti izvršen na tržištima navedenim u prilogu dokumenta Politika izvršavanja naloga. Ukoliko se financijskim instrumentom prestane trgovati na određenom mjestu trgovanja ili se privremeno obustavi, Banka će u cilju ostvarenja najboljeg interesa za Klijenta, nalog izvršiti na zamjenskom tržištu i o tome obavijestiti Klijenta. Ukoliko zamjensko tržište ne postoji i nalog nije moguće proslijediti ili izvršiti, Banka će nakon što o tome primi obavijest od treće strane, istu proslijediti Klijentu, te se nalog smatra otkazanim radi nemogućnosti izvršenja.

Banka ne odgovara Klijentu za bilo kakvu štetu koja za istog može nastati radi naprijed opisane nemogućnosti izvršenja naloga.

MJESTO IZVRŠENJA NALOGA

Klijent, putem dokumenta „Procjena prikladnosti“, daje Banci suglasnost da izvršava naloge i izvan uređenog tržišta ili MTP-a. Suglasnost vrijedi za sve transakcije klijenta i Društvo neće

tražiti posebnu suglasnost vezano uz svaki pojedini nalog.

Ukoliko Klijent važnost elemenata za izbor mjesta izvršenja procjeni drugačije od Banke i izrazi želju za izvršenjem naloga na mjestu različitom od mjesta pobrojanih u prilogu dokumenta Politika izvršavanja naloga, tada je dužan uputiti Banci jasnu instrukciju o mjestu izvršenja njegovog naloga, a čime je Banka u nemogućnosti ishoditi najpovoljniji rezultat za klijenta sukladno Politici izvršavanja naloga.

Ukoliko Banka postupa prema izričitoj uputi Klijenta, smatrat će se da je ispunila obvezu postizanja najpovoljnijeg ishoda.

PRIDRUŽIVANJE NALOGA

Banka zadržava pravo pridruživanja naloga Klijenta drugom prihvaćenom nalogu Klijenta ili nalogu za vlastiti račun, isključivo u slučaju da nije izgledno da će pridruživanje naloga i transakcija štetiti interesima bilo kojeg Klijenta čiji se nalog pridružuje. Radi korektne alokacije, Banka će pridružiti naloge jedino u slučaju kada po istima može postići jednaku cijenu. Ukoliko se nalozi djelomično izvrše, alokacija transakcija će se izvršiti na prihvaćene naloge uzimajući u obzir vrijeme prihvata naloga, čime će ranije prihvaćeni nalog imati prednost.

U slučaju da Banka pridružuje vlastiti nalog jednom ili više prihvaćenih naloga Klijenata te takav zbirni nalog djelomično izvrši, Banka će odnosne transakcije alocirati na način da Klijent ima prednost u odnosu na vlastite naloge Banke.

6. Osnovna načela u sprječavanju sukoba interesa

Banka je donijela Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa koji regulira okolnosti koje predstavljaju ili koje mogu dovesti do sukoba interesa na štetu Klijenta, te postupke i mjere koje Banka kao Investicijsko društvo poduzima u svrhu sprječavanja sukoba interesa čije postojanje može štetiti interesima Klijenata.

Sljedeće situacije mogu naročito predstavljati sukob interesa:

Banka i/ili relevantne osobe mogli bi ostvariti financijsku dobit ili izbjeći gubitak na štetu Klijenta;

1. Banka i/ili relevantne osobe imaju interes ili korist od ishoda posla obavljenog za Klijenta ili transakcije izvršene za račun Klijenta, a koji se razlikuje od interesa Klijenta;
2. Banka i/ili relevantne osobe imaju financijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima

- drugog Klijenta ili grupe Klijenata na štetu interesa Klijenta;
3. predmet poslovanja Nalogoprimca ili relevantne osobe je isti kao i predmet poslovanja Klijenta;
 4. Banka i/ili relevantne osobe prime ili će primiti od osobe koja nije Klijent dodatni poticaj na temelju posla obavljenog za Klijenta, u vidu novca, roba, usluga i sličnog, a što nije uobičajena provizija ili naknada za taj posao.

“Relevantna osoba” u odnosu na Banku je: osoba koja raspolaže povlaštenim informacijama, koja je u radnom odnosu s Bankom, članovi uprave Banke, osobe s vlasničkim udjelima u Banci, zaposlenici Banke, kao i sve druge fizičke osobe čije su usluge stavljene na raspolaganje Banci, sve osobe koje su uključene u investicijske usluge i aktivnosti koje Banka pruža i obavlja, osobe koje su izravno uključene u pružanje usluga Banci na temelju sporazuma o izdavanju poslovnih procesa sa svrhom pružanja i obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti, osobe u rodbinskoj vezi s naprijed navedenim osobama i to: bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom, uzdržavano dijete ili pastorak relevantne osobe i bilo koji drugi srodnik relevantne osobe, koji je s relevantnom osobom proveo u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana od datuma osobne transakcije.

U cilju sprječavanja sukoba interesa identificirali smo situacije u kojima on može nastati u obavljanju investicijskih usluga, te su uspostavljene mjere koje se smatraju odgovarajućima za sprječavanje sukoba interesa. Banka ima ustrojene interne politike i procedure rada koje primjenjuje prilikom obavljanja poslova s financijskim instrumentima, a koje su izrađene poštujući Zakon i sve podzakonske akte donijete na temelju istog. Politike i procedure rada i organizacijska struktura Banke sprječavaju nastanak sukoba interesa naročito radi postojanja: informacijskih barijera i tzv. kineskih zidova.

Organizacijske jedinice Banke, Upravljanje imovinom i skrbništvo, odjel Skrbništva i namire investicijskih usluga i Sektor Upravljanja bilancom i riznica, u kojima se obavljaju poslovi koji su predmet ove brošure, organizacijski su i računovodstveno odijeljeni od ostalih organizacijskih jedinica Banke te su unutar organizacijske jedinice/sektora u kojem se obavljaju poslovi s financijskim instrumentima odjeli od kojih se sektor sastoji također međusobno odijeljeni i onemogućeno je kolanje povlaštenih informacija između pojedinih odjela, odnosno sektora. Nadalje, sukladno postojećoj organizacijskoj strukturi Banke i sve druge organizacijske jedinice, odnosno sektori ustrojstveno su i organizacijski međusobno odijeljeni.

POTENCIJALNI KONFLIKT INTERESA:

Addiko Bank d.d i/ili jedna od tvrtke kćeri (sukladno važećem domaćem zakonu) redovno trguje obveznicama te Addiko Bank d.d i/ili jedna od tvrtke kćeri (sukladno važećem domaćem zakonu) djeluje kao održavatelj tržišta u državnim obveznicama izdanih od strane Ministarstva Financija.

Addiko Bank d.d i/ili jedna od tvrtke kćeri (sukladno važećem domaćem zakonu) redovno trguje valutama, te Addiko Bank d.d i/ili jedna od tvrtke kćeri (sukladno važećem domaćem zakonu) djeluje kao održavatelj tržišta za valutni par EURHRK.

Obavještavanje Klijenta o sukobu interesa

U slučajevima kada pravila postupanja propisana Pravilnikom o sprječavanju sukoba interesa i politikama i procedurama rada Banke nisu dovoljna da se u razumnoj mjeri osigura sprječavanje nastanka sukoba interesa, Banka će kao ovlašteno investicijsko društvo obavijestiti Klijenta o vrsti i izvoru sukoba interesa prije početka obavljanja poslova.

U slučajevima gdje Banka ocijeni da nije moguće spriječiti nastanak sukoba interesa, može odbiti pružiti investicijsku uslugu.

7. Pritužbe na rad Banke kao investicijskog društva

Pritužbe se podnose u roku od tri dana od dana pružanja usluge.

Pritužba mora sadržavati ime/naziv klijenta te činjenice i dokaze na kojima se temelji. Pritužba se može uputiti pisanim putem na adrese elektronske pošte:

Brokerski poslovi:	investment-banking.croatia@addiko.com
Skrbnički poslovi:	front.custody.hr@addiko.com
Vođenje portfelja:	asset-management.croatia@addiko.com
Riznica:	treasury-sales.croatia@addiko.com

Ili na sljedeće adrese:

Addiko Bank d.d., Upravljanje imovinom i skrbništvo, 10 000 Zagreb, Slavonska avenija 6

Addiko Bank d.d., Sektor Upravljanje bilancom i riznica, 10 000 Zagreb, Slavonska avenija 6

Banka će pritužbe obraditi u skladu sa svojim internim aktima te odgovoriti Klijentu u roku pet dana od zaprimanja.

8. Financijski instrumenti i povezani rizici

U ovom dijelu dajemo Vam prikaz osnovnih instrumenata na tržištu kapitala, prikaz njihovih osnovnih svojstava, kao i ulagačkih rizika koji ih prate. Sve rizike koji se mogu javiti kod ulaganja u financijske instrumente nije moguće u cijelosti pobrojati, stoga navodimo za Vas najznačajnije i najčešće, a kako biste prepoznali koje ulaganje bi Vama kao ulagatelju bilo najprihvatljivije.

Molimo Vas da pažljivo pročitate ovaj dio brošure te se, u slučaju nejasnoća ili nedoumica konzultirate s Vašim brokerom, investicijskim savjetnikom ili djelatnikom sektora Upravljanja bilancom i rizicima koji će rado odgovoriti na Vaša pitanja.

Osnovni motiv ulaganja je zarada. Zlatno pravilo investiranja govori da je potencijalni povrat, od svakog ulaganja izravno povezan sa stupnjem rizičnosti. U pravilu, što je veći potencijalni povrat, to je veći i stupanj rizičnosti. Ulaganjem u više različitih vrsta financijskih instrumenata smanjit ćete ukupnu rizičnost Vašeg portfelja (načelo diversifikacije rizika).

Prije bilo kakvog ulaganja u financijske instrumente, neophodno je upoznati se sa svim rizicima koje takvo ulaganje prate.

Pretpostavlja se da je svatko tko ulaže na tržištu kapitala svjestan rizika povezanih s investiranjem vlastite imovine, kao i posljedica koje iz toga proizlaze. Banka nije ovlaštena davati porezne savjete uz ulaganja, stoga je svaki Klijent odgovoran za ispravno ispunjavanje vlastitih poreznih obveza povezanih s ulaganjem svoje imovine.

Općenito govoreći, rizik ulaganja na tržištu kapitala je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan.

8.1. Obveznice

Obveznica je dužnički vrijednosni papir. Izdaje se s rokom dospijeca iznad godine dana te ulagatelj kupnjom obveznice postaje kreditor izdavatelja obveznice. Obveznice se izdaju uz određenu kamatu (nominalnu kamatnu stopu) koja je uglavnom određena općim tržišnim uvjetima u vrijeme primarne emisije. U slučaju da se obveznice izdaju ispod nominalne vrijednosti, kažemo da se izdaju uz diskont, a ako se izdaju iznad nominalne vrijednosti, kažemo da se izdaju uz premiju.

Osnovna obilježja obveznice:

1. Nominalna vrijednost - iznos novca koji će vlasnik obveznice dobiti u trenutku dospijeca obveznice;
2. Nominalna (kuponska) kamatna stopa - stopa po kojoj se obračunava i isplaćuje kamata;
3. Cijena obveznica – iskazuje se u postotku nominalnog iznosa;
4. Datum dospijeca - datum na koji izdavatelj obveznice mora isplatiti glavnici vlasnicima obveznica.

Cijena obveznica

Cijena obveznice se iskazuje u postotku nominalnog iznosa na koji obveznica glasi. Cijena obveznica ovisi o tržišnim kamatnim stopama, ponudi i potražnji te sposobnosti izdavatelja da podmiruje svoju obvezu po kamatama i glavnici.

Cijena obveznica na sekundarnom tržištu kotira se kao "čista cijena" (clean price), što znači da ona ne sadrži obračunate kamate. Cijena koja uključuje obračunatu kamatu naziva se ukupna ili fakturna cijena (dirty price).

Za cijenu obveznica važi pravilo da cijena obveznica pada kada prinos raste i obrnuto.

Prinos obveznica

Kuponski ili nominalni prinos je utvrđena kamatna stopa koju se izdavatelj obvezuje platiti vlasniku obveznice.

Tekući prinos

Tekući prinos (current yield) dobije se tako da se godišnji prihod od kamata podijeli s tržišnom vrijednošću obveznice. Budući da je kod obveznica s fiksnim kuponom iznos godišnje isplaćene

kamate tijekom trajanja obveznice uvijek jednak, tekući se prinos mijenja ovisno o tržišnoj cijeni. On ne predstavlja ukupan prinos koji ulagatelj može ostvariti jer ne uzima u obzir rizik reinvestiranja kupona i činjenicu da obveznice dospijevaju po nominalnoj vrijednosti što znači da se ne uračunava mogući dobitak ili gubitak zbog promjene cijene obveznice.

Prema tome, cijena i prinos obveznice obrnuto su proporcionalne veličine: ako tržišna cijena pada, tekući prinos raste i obrnuto - tekući prinos pada kada raste tržišna cijena.

Prinos do dospijea

U slučaju da ulagatelj kupi obveznicu na sekundarnom tržištu te je odlučio čuvati do dospijea, on će uz kamatu ostvariti i dobitak (u slučaju kupovine po cijeni manjoj od nominalne, odnosno diskontne obveznice) ili gubitak (u slučaju kupovine po cijeni većoj od nominalne, odnosno premijske obveznice).

Prinos do dospijea predstavlja prinos na obveznicu koji će ulagatelj ostvariti ako je drži do dospijea i izražava se kao godišnja kamata stopa. Kalkulacija prinosa do dospijea uzima u obzir trenutnu tržišnu cijenu, cijenu obveznice na dospijeu, kuponsku kamatnu stopu i vrijeme do dospijea. Ova kalkulacija također pretpostavlja da će se svi budući kamatni prihodi po kuponima moći investirati po istoj kamatnoj stopi.

Prinos do dospijea je veći od tekućeg prinosa ako se obveznica trguje uz diskont, i manji od tekućeg prinosa ako se obveznica trguje uz premiju.

Rizici ulaganja u obveznice

Potencijalni kupci obveznica trebaju prije ulaganja pažljivo razmotriti podatke navedene u prospektu izdanja.

1. **Tržišni rizik** (tržišni rizik označava rizik pada vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira zbog pada cjelokupnog tržišta dužničkih vrijednosnih papira);
2. **Kamatni rizik** (u slučaju rasta kamatnih stopa, vrijednost (cijena) dužničkih vrijednosnih papira pada);
3. **Kreditni rizik** (označava rizik pada vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira zbog promjene percepcije tržišta o kvaliteti kreditnog rejtinga izdavatelja te rizika neispunjenja obveza izdavatelja),
4. **Rizik likvidnosti tržišta** (rizik likvidnosti tržišta proizlazi iz neusklađenosti ponude i potražnje za nekim vrijednosnim papirima te je moguće ostvarivanje niže cijene od

- trenutne tržišne pri prodaji odgovarajućeg vrijednosnog papira),
5. **Tečajni rizik** (ako je obveznica denominirana u stranoj valuti onda i tečaj može značajno utjecati na prinos obveznice, ako prinos gledamo kroz lokalnu valutu),
 6. **Politički ili pravni rizik** (politički rizik ovisi o političkim odnosima Republike Hrvatske sa susjedima i svijetom, te odnosima između zakonodavne i sudbene vlasti. Kao rizik se očituje i rizik promjene zakonodavnog okvira i propisa.),
 7. **Viša sila** (podrazumijevaju se događaji koji imaju negativan utjecaj na poslovanje izdavatelja. Takvi negativni događaji su: rat, terorističko djelovanje, klimatske i prirodne pojave i sl.).

8.2. Instrumenti tržišta novca

Novčano tržište podrazumijeva tržište novca i tržište kratkoročnih dužničkih instrumenata koji nose kamatni prinos i imaju rok dospijeaća do jedne godine. Ista imaju važnu ulogu u osiguravanju kratkoročne likvidnosti. Tržište novca čine kratkoročni financijski instrumenti, repo ugovori te međubankarsko tržište novca.

Kratkoročni financijski instrumenti na tržištu novca su blagajnički ili trezorski zapisi, komercijalni zapisi te certifikati o depozitu.

Kratkoročne vrijednosnice bilježe manje promjene cijena što ih čini sigurnijima za ulaganje. Banke i poduzeća aktivno koriste instrumente novčanoga tržišta kako bi ostvarili kamatni prihod na povremene viškove novčanih sredstava, odnosno kako bi se kratkoročno zadužili kroz izdanje komercijalnih zapisa.

Trezorski zapisi su vrijednosni papiri koje izdaju ministarstva financija, uglavnom s rokom dospijeaća do godinu dana. U Republici Hrvatskoj Ministarstvo financija izdaje trezorske zapise s rokovima dospijeaća od 91, 182 i 364 dana, s denominacijom u vrijednosti 1.000.000,00 kuna, ako je izdanje u kunama, odnosno EUR 1.000 ako je izdanje u eurima. Upis trezorskih zapisa provodi se na aukcijama koje objavljuje Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Komercijalni zapisi su dužnički instrumenti koje izdaju poduzeća radi prikupljanja sredstava. Budući da ih ne izdaju države, nego tvrtke vrlo različitog rejtinga, mogu nositi rizik veći od države.

Certifikati o depozitu utrživi su dužnički instrumenti koje mogu izdavati kreditne institucije koje se njima obvezuju po isteku određenoga roka dospijeaća isplatiti glavnica uvećanu za ugovorenu kamatu.

Repo transakcija (eng. Repo Agreement) predstavlja ugovor temeljem kojeg jedna ugovorna

strana prodaje vrijednosni papir drugoj ugovornoj strani, s obvezom povratne kupnje. Ekonomski gledano, ova transakcija se može promatrati kao osigurani kredit ili osigurani depozit; kupac vrijednosnoga papira (npr. strana koja daje novčana sredstva) prima vrijednosni papir kao osiguranje rizika neispunjavanja obveza (engl. Default Risk). Ugovorna strana koja prodaje vrijednosni papir zauzvrat prima novčana sredstva na koja plaća kamatu koja se utvrđuje prilikom sklapanja transakcije i zove se repo stopa. Vrijednosni papir koji je druga ugovorna strana primila kroz repo služi joj kao kolateral u slučaju neispunjenja ugovornih obveza prve ugovorne strane. Obrnuta transakcija naziva se obrnuti REPO (eng. Reverse Repo). Novčana sredstva i vrijednosni papir ne moraju biti u istoj valuti.

Cijena

Tržišna cijena instrumenta tržišta novca ovisi o tržišnim kamatnim stopama, ponudi i potražnji te o ekonomskom razvoju izdavatelja.

Ako kamatne stope za usporediva dospijeća rastu, cijena instrumenta će pasti, i obrnuto, cijena instrumenta će rasti ako kamatne stope za usporediva dospijeća padaju.

Prinos

Prinos instrumenata tržišta novca u velikoj mjeri sličan je prinosu od ulaganja u obveznice, a koji je prethodno opisan.

Rizici ulaganja u instrumente tržišta novca

Strategija ulaganja u kratkoročne financijske instrumente i druge instrumente tržišta novca, ulagatelja izlaže tržišnom i kreditnom riziku, ali i ostalim rizicima koji se pojavljuju na ovom tržištu:

1. **Tržišni rizik** (tržišni rizik označava rizik pada vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira zbog pada cjelokupnog tržišta dužničkih vrijednosnih papira),
2. **Kamatni rizik:** u slučaju rasta kamatnih stopa vrijednost (cijena) dužničkih vrijednosnih papira pada.
3. **Kreditni rizik** (označava rizik pada vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira zbog promjene percepcije tržišta o kvaliteti kreditnog rejtinga izdavatelja te rizika neispunjenja obveza izdavatelja),
4. **Rizik likvidnosti tržišta** (rizik likvidnosti tržišta proizlazi iz neusklađenosti ponude

i potražnje za nekim vrijednosnim papirom te je moguće ostvarivanje niže cijene od trenutne tržišne pri prodaji odgovarajućeg vrijednosnog papira),

5. **Tečajni rizik** (ako je obveznica denominirana u stranoj valuti onda i tečaj može značajno utjecati na prinos obveznice, ako prinos gledamo kroz lokalnu valutu),
6. **Politički ili pravni rizik** (politički rizik ovisi o političkim odnosima Republike Hrvatske sa susjedima i svijetom te odnosima između zakonodavne i sudbene vlasti. Kao rizik se očituje i rizik promjene zakonodavnog okvira i propisa),
7. **Rizik povezan s izdavateljem** (rizici povezani s izdavateljem vrijednosnog papira koji se koristi kao kolateral),
8. **Viša sila** (podrazumijevaju se događaji koji imaju negativan utjecaj na poslovanje izdavatelja. Ti negativni događaji su: rat, terorističko djelovanje, klimatske i prirodne pojave i sl.).

8.3. Dionice

Svojstva

Dionice su vlasnički, prenosivi financijski instrumenti. Nemaju unaprijed utvrđeno dospijeće i povrat uloženog iznosa. Dionice izdaju dionička društva, a predstavljaju dio temeljnog kapitala dioničkog društva. Kupnjom dionica postajete suvlasnikom društva čije ste dionice kupili. To znači da ste u proporcionalnom udjelu vlasnik imovine kojom društvo raspolaže. Suvlasništvo u društvu daje vam pravo upravljanja kao i pravo na proporcionalno sudjelovanje u dobiti društva.

Razlikujemo dvije vrste dionica: redovne i povlaštene.

Redovne (obične) dionice svojim imaočima daju pravo na upravljanje i pravo na sudjelovanje u dijelu dobiti (dividendi).

Povlaštene dionice imaju obilježja i redovnih dionica i obveznica. U pravilu imaju prioritet pred redovnim pri isplati dividende, prvenstvo naplate u postupku stečaja, ali nemaju pravo glasa na skupštini, što znači da nemaju pravo odlučivanja o pitanjima upravljanja dioničkim društvom.

Cijena

Jedna od najvažnijih odlika dionice je njena utrživost. Tržišna cijena dionice je rezultat ponude i potražnje na tržištu kapitala. Ako je potražnja određenih dionica veća, a ponuda slabija, onda će cijena dionica rasti i obrnuto, slabljenjem potražnje i jačanjem ponude dionica, vrijednost dionica pada.

Povrat ulaganja

Potencijalni povrat od ulaganja u dionice izravno je povezan sa stupnjem rizičnosti. U pravilu, što je veći potencijalni povrat, to je veći i stupanj rizičnosti investiranja u dionice.

Prednosti ulaganja u dionice najviše se iskazuju kada društvo čiji ste suvlasnik pozitivno posluje, tj. kada stvara dobit. Tada se korist dioničara očituje povećanjem vrijednosti dionice i/ili isplatom dividende.

Društvo u pravilu zadržava dio ostvarene dobiti koju npr. ulaže u novu imovinu, uz očekivanje veće dobiti u sljedećim poslovnim godinama. Drugi dio ostvarene dobiti društvo može isplatiti na račune svojih dioničara – isplata dividende, no to nije zakonska obveza društva.

Ukoliko tržišna cijena vaše dionice raste, tada će vaš povrat predstavljati razliku između tržišne i nabavne cijene.

Dionice predstavljaju financijske instrumente u kojima su sadržana određena prava imatelja dionice:

- isplata dividende,
- glas na skupštini dioničara,
- pravo prvokupa,
- pravo na izvještavanje,
- udio u likvidacijskoj masi.

Rizici ulaganja u dionice

Kupnja i prodaja dionica pretpostavlja preuzimanje značajnih rizika.

Nezadovoljavajući ili negativan prinos može nastati djelovanjem sljedećih općih rizika:

1. rizik smanjenja vrijednosti financijskog instrumenta uslijed globalnih i/ili regionalnih recesija,
2. tečajnih rizika, odnosno rizika promjene tečaja,
3. rizici koji ovise o promjeni rejtinga određene zemlje, i to kao:

- a. rizik izostanka plaćanja duga određene zemlje
 - b. politički rizik, uključujući i rizik neočekivanih regulatornih promjena koje utječu na tržište kapitala i položaj ulagača,
4. rizik smanjenja vrijednosti financijskog instrumenta uslijed općeg rasta cijena (rizik inflacije),
 5. rizik nemogućnosti prodaje financijskog instrumenta zbog smanjene potražnje ili neefikasnost tržišta (rizik likvidnosti),
 6. rizik smanjenja vrijednosti dionice zbog pada kreditnog rejtinga izdavatelja (rizik izdavatelja),
 7. rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrijednosti dionice zbog otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem (rizik stečaja),
 8. rizik promjene vrijednosti dionice zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora i velikih korporativnih akcija na burzi (rizik psihologije tržišta),
 9. rizik promjene i/ili uvođenja novih regulatornih ograničenja ili obaveza vlasnicima dionica od strane države i nadležnih tijela (rizik promjene poreznih propisa),
 10. rizik kvara na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između banaka, centralnih depozitorija i/ili klirinških kuća, uređenih javnih tržišta, MTP i sistemskog internalizatora (tehnički rizik),
 11. rizik namire uslijed neispunjavanja obveza jedne od ugovornih strana u transakciji,
 12. rizik pada vrijednosti dionice uslijed uobičajenih periodičnih kretanja cijena na tržištu (rizik volatilnosti),
 13. rizik neisplate dividende.

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u dionice?

S obzirom na velik broj rizika povezanih s ulaganjem u dionice, ova vrsta financijskih instrumenata prikladna je za ulagatelje koji očekuju viši prinos na svoje ulaganje, ali su pritom spremni preuzeti i visoku razinu rizika. Obzirom da stjecanjem dionica u proporcionalnom udjelu postajete i vlasnikom imovine kojom društvo raspolaže, takvo suvlasništvo u društvu daje Vam pravo upravljanja kao i pravo na proporcionalno sudjelovanje u dobiti društva, što nije slučaj kod ostalih vrsta financijskih instrumenata.

8. 4. Jedinice u subjektima za zajednička ulaganja

Subjekt za zajednička ulaganja označava takve subjekte koji su dobili odobrenje agencije za

nadzor financijskih usluga sukladno zakonu koji uređuju uvjete osnivanja i rada fondova i društva za upravljanje. Dakle, pojednostavljeno rečeno, to su fondovi kojima upravljaju društva za upravljanje.

Udjeli u investicijskim fondovima

Društva za upravljanje investicijskim fondovima su financijske organizacije ili institucionalni investitori koji prikupljaju sredstva svojih ulagača, a potom ih ulažu u kratkoročne i dugoročne investicije, odnosno u različite financijske instrumente.

Prema načinu prikupljanja sredstava razlikujemo:

- a) otvorene investicijske fondove - ulaganje i isplata iz fonda je moguća u svakom trenutku,
- b) zatvorene investicijske fondove - izdaju i prodaju udjele u relativno kratkom i vremenski ograničenom razdoblju po odgovarajućoj ponuđenoj cijeni; broj udjela je točno utvrđen (za razliku od otvorenog), ne otkupljuje udjele već se dionicama fonda trguje na burzi.

Udjeli u investicijskim fondovima osiguravaju imateljima udjela suvlasnička prava u investicijskom fondu. Investicijski fondovi ulažu u različite vrste imovine ovisno o uvjetima koji su propisani u prospektu i statutu fonda prilikom izdanja. Jedno od glavnih načela prilikom ulaganja investicijskih fondova je načelo diverzifikacije rizika, tako da se sredstva dioničara odnosno udjeličara ulažu u više različitih financijskih instrumenata i u više različitih vrsta financijskih instrumenata ovisno o stupnju rizičnosti ulaganja svakog Investicijskog fonda.

Povrat od ulaganja

Povrat od ulaganja u investicijske fondove ne može se unaprijed točno predvidjeti. Sastoji se od kretanja vrijednosti udjela - NAV (**N**et **A**sset **V**alue).

NAV je vrijednost ukupne imovine fonda podijeljena s brojem udjela, odnosno dionica. Samo kretanje vrijednosti udjela ovisi o nizu faktora, a među najznačajnijim faktorima su:

1. ulagačka politika fonda (navedena u statutu i prospektu fondova) i
2. tržišna vrijednost pojedine imovine u fondu.

Pri ulaganju u investicijske fondove svaki pojedini ulagatelj ulaže svoja sredstva u onu vrstu fondova s obzirom na razinu rizika koju je spreman preuzeti.

Rizici ulaganja u jedinice u subjektima za zajednička ulaganja

1. **Rizik promjena cijena financijskih instrumenata (tržišni rizik)** - imovina Fonda uložena je u financijske instrumente kojima se trguje na financijskim tržištima i njihova je cijena podložna dnevnim promjenama pod utjecajem niza čimbenika. Pad tržišne cijene, odnosno vrijednosti pojedinog financijskog instrumenta u koji je uložena imovina Fonda može dovesti do pada cijene udjela Fonda odnosno smanjenja prinosa na ulaganje.
2. **Rizik promjene tečaja (valutni rizik)** - imovina Fonda može biti uložena u financijske instrumente denominirane u različitim valutama, čime se tako uloženi dio imovine izlaže riziku promjene tečaja pojedine valute u odnosu na obračunsku valutu u kojoj se mjeri prinos na ulaganje u Fondu.
3. **Kreditni rizik** - kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj vrijednosnog papira ili osoba s kojom Fond sklapa poslove na financijskom tržištu neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze u trenutku njihova dospijeca. Neispunjavanje obveza od strane izdavatelja vrijednosnih papira utjecalo bi na likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost tog dijela imovine Fonda. Društvo će upravljati kreditnim rizikom ulažući sredstva na način da minimizira navedeni rizik, strogo poštujući zadana ograničenja ulaganja u vrijednosne papire pojedinih izdavatelja.
4. **Rizik likvidnosti** - likvidnost instrumenata nije stalna već se kreće u ovisnosti o uvjetima na tržištu, pa stoga postoji rizik da Fond neće biti u mogućnosti u željenom trenutku prodati željenu količinu nekog instrumenta. Rizik likvidnosti je vjerojatnost da će Fond imati teškoće pri iznalaženju sredstava za namiru obveza povezanih s povlačenjem udjela iz Fonda ili financijskim instrumentima zbog nemogućnosti brze prodaje financijske imovine po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti te imovine.
5. **Rizik zemalja u koje je uložena imovina Fonda** - zbog geografske alokacije imovine Fonda postoji mogućnost da eventualne političke krize na svjetskim tržištima imaju utjecaj na vrijednost imovine Fonda. Društvo će ulagati imovinu Fonda na način da bude što manje izložen na tržištima na kojima se može očekivati veći utjecaj političkih kriza na tržište.
6. **Rizik promjene poreznih propisa** - rizik promjene poreznih propisa predstavlja vjerojatnost da zakonodavne vlasti promijene porezne propise na način koji bi negativno utjecao na profitabilnost ulaganja u Fondove. Rizik promjena poreznih propisa u potpunosti je izvan utjecaja Društva.
7. **Rizici svojstveni naravi Fonda** - obzirom na vrstu imovine u koju Fond primarno ulaže (dionice, obveznice, komercijalni zapisi), te obzirom na sastav portfelja Fonda, odnosno na tehnike upravljanja imovinom Fonda, vrijednost imovine, odnosno cijena udjela Fonda može

u nekim razdobljima imati višu ili nižu razinu volatilnosti.

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u jedinice u subjektima za zajednička ulaganja?

Ovakva vrsta ulaganja prikladna je ulagateljima koji žele osigurati diverzifikaciju svog portfelja, koji nemaju znanja ni vremena za svakodnevno praćenje kretanja na tržištu kapitala, a ipak žele biti njegovim

sudionikom, te koji žele osigurati likvidnost svoje imovine. Rizik, a i prinos od ulaganja, je nešto manji nego kod izravnog ulaganja u dionice. Svakako je prije ulaganja potrebno proučiti ulagačku strategiju fonda u koji se planira investirati.

8.5. Izvedenice

Derivativni financijski proizvodi (ili skraćeno derivati ili izvedenice) su složeni financijski instrumenti izvedeni iz bazičnih jednostavnih financijskih proizvoda (većim dijelom prethodno opisani).

Kod derivata bazična imovina (underlying asset) nikad ne mijenja vlasnika, nego se samo dogovara izmjena novčanih tokova, kompenzira razlika u cijeni, kreditni rizik ili se na neki drugi način kompenziraju prednosti i nedostaci bazičnih proizvoda iz kojih je izveden određeni derivat. Koriste se najčešće u suprotne svrhe - u špekulativne svrhe za rizicima sklone ulagatelje ili kao instrument zaštite imovine za konzervativne ulagatelje.

Derivati se obično dijele prema vrsti bazičnih proizvoda (underlying asset) iz kojih se izvode. Tako razlikujemo:

a) valutne derivate

FX Forward (terminska kupoprodaja strane valute) predstavlja dogovornu transakciju kojom dvije strane danas dogovaraju trgovanje po fiksiranom tečaju u budućnosti s dospijećem dužim od dva radna dana (određivanje tečaja danas, a za određeni dan u budućnosti).

Omogućava klijentu fiksiranje tečaja na točno određeni dan u budućnosti kada će transakcija zbog koje se klijent štiti zaista izvršiti. NDF (Non-deliverable forward) je derivativni financijski instrument u kojem strane u poslu razmjenjuju razliku između dogovorenog tečaja u

budućnosti i obračunskog tečaja na taj dan za dogovoreni volumen. NDF je instrument kojim se trguje izvan uređenih tržišta. Može se koristiti za zaštitu od pomaka na tečaju.

FX Swap - derivativni financijski instrument kod kojeg se istovremeno dogovara kupnja (prodaja) valuta na jedan datum i isto tako prodaja (kupnja) valuta na drugi datum u budućnosti prema dogovorenom tečaju. To znači da se FX Swap sastoji do dvije transakcije od kojih je jedna uobičajeno sa valutom T+2 (SPOT), a druga s drugim datumom u budućnosti.

b) kamatne derivate

FRA (Forward Rate Agreement) – terminska transakcija na kamatnu stopu

„Terminska transakcija na kamatnu stopu“ predstavlja ugovor temeljem kojega se jedna ugovorna strana obvezuje isplatiti drugoj ugovornoj strani fiksnu kamatnu stopu za točno određeni vremenski period (tzv. „FRA kamatna stopa“) dok se druga ugovorna strana obvezuje platiti kamatnu stopu koja će biti određena na točno određeni dan u budućnosti. Izračunavanje plaćanja temeljit će se na nominalnom iznosu, kao primjerice razlika između FRA kamatne stope i tržišne kamatne stope na dan dospijeca.

IRS (Interest Rate Swap) – kamatni swap

„Kamatni swap“ predstavlja ugovor temeljem kojega jedna ugovorna strana kroz isti ugovoreni vremenski period plaća drugoj ugovornoj strani jedan fiksni iznos utvrđen prema fiksnoj kamatnoj stopi u određenoj valuti, dok druga ugovorna strana tijekom istog vremenskog perioda plaća prvoj ugovornoj strani u istom vremenskom periodu i u istoj valuti određeni novčani iznos koji se utvrđuje prema ugovorenoj promjenjivoj kamatnoj stopi (npr. LIBOR), pri čemu će se svi izračuni temeljiti na fiksnom nominalnom iznosu u istoj valuti.

CCS (Cross Currency Swap) – međuvalutni swap

Cross Currency Swap predstavlja složeniji oblik kamatnog swap-a koji podrazumijeva razmjenu različitih valuta po različitim kamatnim stopama na te iste valute, a pruža zaštitu i od valutnog i od kamatnog rizika, kao i efikasnije planiranje novčanih tokova, te mogućnost špekulativne zarade.

Derivati (izvedenice) se mogu koristiti za ograničavanje rizika koji proizlaze iz promjena vrijednosti bazne imovine. Ova aktivnost je poznata kao živičarenje (hedging). Alternativno, ulagatelji mogu derivate koristiti za povećanje profita ako se vrijednost bazne imovine kreće u

smjeru koji su očekivali. Ova aktivnost je poznata kao špekulacija.

Certifikati

Certifikati su strukturirani financijski instrumenti izdani od strane financijskih institucija (banaka) čija cijena ovisi o kretanju cijene temeljnog instrumenta (engl. Underlying asset) te o uvjetima isplate koji su unaprijed definirani od strane izdavatelja. Tim putem investitoru se omogućava ulaganje u vrste imovine u koje inače nije jednostavno ili je nemoguće ulagati. Mogu se podijeliti u dvije osnovne grupe, ovisno o odnosu kretanja cijene strukturiranog financijskog instrumenta i temeljnog instrumenta, odnosno o stupnju financijske poluge.

1. Investicijski sertifikati – bez financijske poluge

- a) Indeksni sertifikati – najjednostavnija vrsta sertifikata te omogućuju ulagatelju ostvarenje istog prinosa kao i u slučaju ulaganja u temeljni instrument, pri čemu ulagatelj ostvaruje potpuno sudjelovanje u rastu ili padu cijene temeljnog instrumenta 1:1.
- b) Bonusni sertifikati – nude potpuno i neograničeno sudjelovanje u porastu cijene temeljnog instrumenta pri dospijeću, odnosno isplatu nominalne vrijednosti uvećane za bonus u slučaju da cijena temeljnog instrumenta ne dodirne ili nadmaši prethodno definiranu graničnu vrijednost.
- c) Diskontni sertifikati – omogućuju ulagatelju ostvarivanje zarade i na stagnirajućem tržištu. Pogodni su za ulagatelje koji ne očekuju značajan rast cijene temeljnog instrumenta. Ulagatelj kupuje certifikat uz diskont na cijenu temeljnog instrumenta, pri čemu je maksimalna dobit ulagatelja ograničena na iznos prethodno definiran od strane izdavatelja.
- d) Ekspresni sertifikati - iako trajanje ekspresnog sertifikata u pravilu iznosi nekoliko godina, oni pružaju mogućnost za prijevremeno dospijeće i ostvarivanje iznadprosječnog prinosa. Ako su na jedan od datuma vrednovanja sertifikata zadovoljeni uvjeti unaprijed postavljeni od strane izdavatelja, certifikat dospijeva prijevremeno, a ulagatelj ima pravo na isplatu nominalnog iznosa uvećanog za kamatu.

2. Strukturirani financijski instrumenti – s financijskom polugom

Ulagatelj kupnjom strukturiranih financijskih instrumenata s financijskom polugom ima mogućnost ostvariti istu zaradu kao i kupnjom temeljnog instrumenta, s time da je za kupnju certifikata uložio manje novca nego što bi to bilo potrebno za kupnju temeljnog instrumenta. Efekt financijske poluge povećava dobit ulagatelja, ali isto tako i mogući gubitak, odnosno

rizik. Opasnost u trgovanju njima je gubitak cijelog uloga, ako se dotakne granična cijena, (engl. Barrier).

- **Turbo certifikati (eng. knock-out certificates, turbo certificates)** - certifikati s financijskom polugom koja povećava zaradu ulagatelja prilikom porasta cijene temeljnog instrumenta (u slučaju turbo-long certifikata) ili prilikom pada cijene (u slučaju turbo-short certifikata). Što je veća razlika između izvršne cijene i cijene temeljnog instrumenta, veći je i efekt poluge. Jedno od obilježja turbo certifikata jest i granična cijena (engl. barrier). Ako cijena temeljnog instrumenta dotakne ili padne ispod granične cijene (u slučaju turbo-long certifikata), odnosno dotakne ili poraste iznad granične cijene (u slučaju turbo-short certifikata), certifikat će prijevremeno dospjeti, a ulagatelj može izgubiti i cijeli iznos uloženog novca ovisno o uvjetima isplate definiranim od strane izdavatelja prilikom izdavanja certifikata.

ETF-ovi

ETF-ovi ili „Exchange traded funds“ registrirani kao obični investicijski fondovi, a kao podlogu imaju određenu investicijsku košaricu poput indeksa, dionica, robe ili valuta. Oni izdaju vlasničke certifikate kojima se trguje na uređenim tržištima isto kao i dionicama kompanija. Za održavanje njihove likvidnosti zaduženi su izdavatelji koji su ujedno market makeri odnosno specijalisti, dok se cijena ETF-a kreće ovisno o ponudi i potražnji (bid/ask) tijekom trgovinskog dana. Kao i fond, i ETF ima svoj prospekt.

Vrste ETF-ova:

1. **Indeksni ETF-ovi (Index ETF)** su fondovi koji drže košaricu vrijednosnica koja replicira prinose određenog dioničkog indeksa kojeg prate. Obično u svojim portfeljima drže identične dionice kao i u sastavu indeksa ili prate reprezentativni uzorak tih dionica kako bi prinosi bili što sličniji indeksu. Prvi uvedeni ETF-ovi bili su oni na vrijednost indeksa S&P's 500, tzv. Spiders (SPDR)
2. **Obveznički ETF-ovi (Bond ETF)** su fondovi koji su bazirani na obveznicama i njihovim prinosima
3. **Dionički ETF-ovi (Equity ETF)** koji su vezani na dionice s visokom dividendom ili ETF-ovi koji su vezani na dionice poduzeća za koje se očekuje iznadprosječan rast poslovanja
4. **Robni ETF-ovi (Commodity ETF)** investiraju u određeni proizvod koji drže na zalihama ili ulažu u futures-e na neki proizvod, a najčešće prate performanse određenog robnog indeksa
5. **Valutni ETF-ovi (Currency ETF)** omogućuju investitorima trgovanje valutama tako što fond direktno drži valutu ili drži kratkoročne dužničke instrumente denominirane u ciljnoj valuti
6. **ETF-ovi s polugom (Leveraged ETF)** koriste ulaganje u derivative i dužničke instrumente

kako bi multiplicirali prinos koji ostvaruje benchmark na kojem se baziraju.; koriste polugu (2:1 ili više). Primjerice, ako je poluga 2:1 i indeks koji prati ETF poraste za 2%, ETF će porasti 4%, ali vrijedi i obrnuto. Zbog korištenja poluge, to su fondovi koji nude prilično visoke prinose, no isto tako multipliciraju rizike ulaganja.

Postoje dva tipa ETF-ova s polugom:

1. **Leveraged bull (long) ETF** - fond koji pokušava ostvariti prinos koji je npr. 2x ili 3x veći nego što je porast benchmarka (Dow Jones Industrial Average, S&P 500 indeks,..).
2. **Leveraged bear (short ili inverzni) ETF** - fond koji se sastoji od različitih derivativa i svrha mu je stvaranje profita kad pada vrijednost benchmarka. Osim što je moguće trgovati inverznim ETF-ovima koji se baziraju na indeksima, postoje i inverzni ETF-ovi na različite sektore (npr. financijski, tehnološki) i robe (nafta, zlato, itd). Mnogi investitori kupuju inverzne ETF-ove u svrhu hedgiranja (zaštite) portfelja od pada cijena.

Rizici ulaganja u izvedenice:

Rizici povezani s izvedenicama nisu novi, oni su u osnovi isti kao oni koje smo opisali kod jednostavnih financijskih instrumenata:

1. **Tržišni rizik** - kod izvedenica, tržišni rizik proizlazi iz tržišnog rizika temeljne imovine (underlying asset), koji podrazumijeva mogućnost ostvarivanja gubitka uslijed promjene cijene te imovine na tržištu.
2. **Rizik likvidnosti** - kod izvedenica, kao i kod drugih financijskih instrumenata, pod rizikom likvidnosti pretpostavlja se mogućnost nastanka značajnih gubitaka uslijed nemogućnosti zauzimanja novčane pozicije ili likvidiranja neke pozicije po fer cijeni.
3. **Kreditni rizik** - predstavlja vjerojatnost da izdavatelj financijskog instrumenta neće u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze.
4. **Rizik namire** - mogućnost da jedna od strana neće ispuniti obvezu po izvedenici.
5. **Regulatorni rizik** - različiti strukturirani proizvodi mogu potpasti pod nadležnost različitih institucija.
6. **Ostali rizici** - ostali rizici su rizici nefinancijske prirode. Ti rizici su politički rizik, porezni rizik, računovodstveni rizik i pravni rizik, koji se izravno ili neizravno odnose na političku klimu u zemlji.

Bazna imovina odgovarajućeg financijskog instrumenta sadrži rizik suprotne ugovorne strane i neočekivanog ishoda, rezultirajući većim gubicima ili stjecanjem vrijednosti.

Upotreba derivata može rezultirati velikim dobitcima ili gubicima zbog upotrebe poluge, odnosno posudbe. Derivati omogućuju ulagateljima veliki povrat na temelju malih pomaka cijene bazne imovine.

Međutim, ulagatelji bi mogli imati velike (neograničene) gubitke ako cijena te imovine ide značajno u drugom smjeru.

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u izvedenice?

Ulaganje u izvedenice kao financijski instrument predstavlja visokorizično ulaganje za male i neiskusne ulagatelje. Iako ulaganje u izvedenice nosi mogućnost visokog povrata, špekuliranje izvedenicama često nosi mnogo rizika te zahtijeva iskustvo i tržišno poznavanje, posebice za male ulagatelje.

Stoga će Banka prije pružanja investicijske usluge kupnje i/ili prodaje pojedine vrste izvedenih financijskih instrumenata malog ulagatelja utvrditi ima li ulagatelj neophodna znanja te dati svoju procjenu je li takav instrument za ulagatelja prikladan ili nije.

9. Skrbništvo

Addiko Bank d.d. pruža svojim korisnicima uslugu skrbništva nad financijskim instrumentima.

Kao dio širokog spektra proizvoda i usluga Banke, ovom se uslugom klijentima osigurava visoka kvaliteta i sigurnost usluge, uz individualan pristup te profesionalnu i stručnu brigu o imovini povjerenoj na skrbništvo.

Usluga skrbništva koju Banka pruža Klijentu obuhvaća sljedeće poslove:

- a) otvaranje skrbničkog računa na ime Klijenta u knjigama Banke,
- b) pohrana i čuvanje financijskih instrumenata,
- c) poravnanje, namira i izvršenje transakcija s financijskim instrumentima po nalogu/ instrukcijama Klijenta,
- d) prikupljanje prihoda i izvješćivanje o isplati dividende, isplati kamata ili dospijeću ostalih tražbina iz financijskih instrumenata,
- e) obavještanje o korporativnim akcijama, o glavnim skupštinama, o pravima iz financijskih instrumenata, izvršavanje instrukcija povezanih s korporativnim akcijama,

- f) pružanje usluge glasovanja na glavnim skupštinama,
- g) ostale usluge vezane uz financijske instrumente, ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza iz financijskih instrumenata dogovorene između Banke i Klijenta, a koje nisu u proturječju sa zakonom.

Skrbnički račun je račun financijskih instrumenata na kojem skrbnik na temelju odgovarajućeg pravnog posla vodi pozicije financijskih instrumenata u ime i za račun treće osobe. Skrbnički račun u SKDD može biti na ime, zbirni skrbnički račun i skrbnički račun pod zaporkom. Imatelj financijskih instrumenata na skrbničkom računu nikada nije skrbnik.

Vrste računa za domaće financijske instrumente:

Za domaće nematerijalizirane financijske instrumente Banka za Klijenta kod SKDD može otvoriti sljedeće

vrste skrbničkih računa:

- skrbnički račun na ime,
- skrbnički račun pod zaporkom i
- zbirni skrbnički račun.

Skrbnički račun - na ime je račun financijskih instrumenata koji otvara skrbnik, pri čemu identitet ulagatelja za čiji račun skrbi nad financijskim instrumentima nije nepoznat, niti tajan, već je jednoznačno određen. Isti ulagatelj kod istog skrbnika može imati otvoren samo jedan skrbnički račun na ime. Imatelj financijskih instrumenata na skrbničkom računu na ime je ulagatelj za čiji račun skrbnik skrbi nad financijskim instrumentima.

Skrbnički račun - pod zaporkom je račun financijskih instrumenata koji otvara skrbnik, pri čemu jedino on zna identitet nalogodavatelja za čiji račun skrbi nad financijskim instrumentima.

Skrbnički račun - zbirni je račun financijskih instrumenata koji otvara skrbnik, za više nalogodavatelja ili za drugog skrbnika, pri čemu jedino on zna identitet nalogodavatelja za čiji račun skrbi nad financijskim instrumentima i/ili novčanim sredstvima.

Vrste računa za strane financijske instrumente

Banka pruža uslugu skrbništva nad stranim financijskim instrumentima koji su slobodni od bilo kakvih tereta.

O stranim financijskim instrumentima Klijenta koje je povjerio na skrb Banci, Banka skrbi na način da Banka takve financijske instrumente vodi odvojeno od svoje imovine na zbirnom računu za svoje klijente koji ima otvoren kod globalnog i lokalnih skrbnika

Globalni skrbnik dalje financijske instrumente drži kod svojih podskrbnika (subcustodian), pri čemu podskrbnik ovisi o zemlji u kojoj se nalazi depozitorij u koji je izvorno upisan odnosno registriran pojedini strani financijski instrument.

Lokalni skrbnik dalje strane financijske instrumente drži kod lokalnih depozitorija.

Vrednovanje imovine i obračun skrbničke naknade

Vrednovanje financijskih instrumenata koji se vode na skrbničkom računu u Banci provodi se na dnevnoj bazi sukladno Metodologiji svođenja na fer vrijednost Addiko Bank d.d.

Skrbnička naknada se obračunava na temelju dnevne tržišne vrijednosti imovine na računu.

Račun za skrbničku naknadu ispostavlja se mjesečno, početkom narednog mjeseca, a kvartalno zajedno s izvješćem o stanju financijskih instrumenata na zadnji dan u kvartalu.

10. Upravljanje portfeljem

Usluga upravljanja portfeljem podrazumijeva upravljanje portfeljem vrijednosnih papira u ime i za račun klijenta.

Procjena primjerenosti

Banka je dužna prije pružanja usluga upravljanja portfeljem i investicijskog savjetovanja izraditi Osobni profil Klijenta. U tu svrhu potrebno je prikupiti podatke o Klijentovom iskustvu i znanju na području investicija, financijskoj situaciji i investicijskim ciljevima. Osobni profil Klijenta izrađuje se kako bi se utvrdilo ima li potencijalni Klijent dovoljno znanja i iskustva za razumijevanje rizika i je li u mogućnosti financijski podnijeti rizike ulaganja. Podaci upisani

u Osobni profil moraju biti ispravni i istiniti. Ako Klijent Banci ne da podatke o svom znanju i iskustvu, financijskoj situaciji i ulagačkim ciljevima, Banka ne smije Klijentu pružiti traženu investicijsku uslugu.

Račun portfelja je račun koji Banka otvara u svojim knjigama na ime Klijenta i na kojem bilježi sve financijske instrumente i novčana sredstva Klijenta. Račun portfelja obuhvaća i račun portfelja financijskih instrumenata kojeg Banka otvara za Klijenta kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d.

Strategije ulaganja

Banka nudi sljedeće strategije ulaganja od kojih Klijent može odabrati jednu za svoj Portfelj.

- dionička,
- dinamična,
- uravnotežena,
- konzervativna i
- posebna strategija (po dogovoru).

Vrednovanje i izvješćivanje

Portfelj Klijenta vrednuje se na dnevnoj bazi sukladno Metodologiji svođenja na fer vrijednost Addiko Bank dd.

Banka Klijentu tromjesečno šalje pisano izvješće s detaljnim prikazom svih izvršenih transakcija i izračunom vrijednosti Portfelja. Klijent koji je klasificiran kao mali ulagatelj ima pravo zatražiti drugačije izvješćivanje.

Rizici

Banka će upravljati portfeljem pažnjom dobrog gospodarstvenika sukladno izabranoj strategiji ulaganja na način da će diverzifikacijom portfelja nastojati omogućiti njegovu sigurnost.

Izborom strategije ulaganja Klijent istovremeno određuje stupanj rizika koji je vezan uz takvo upravljanje portfeljem.

Banka Klijentu ne jamči ostvarenje dobiti.

Nezadovoljavajući i negativan prinos može nastati kao posljedica sljedećih rizika:

1. **Rizik promjena cijena financijskih instrumenata (tržišni rizik)** - imovina portfelja će sukladno strategiji i ograničenjima ulaganja biti uložena u vrijednosne papire i u druge financijske instrumente čija je cijena podložna dnevnim promjenama. Pad cijene pojedinog instrumenta u koji je uložena imovina portfelja može dovesti do gubitka, odnosno smanjenja prinosa na ulaganje. Do pada cijene financijskog instrumenta može doći iz raznih objektivnih i subjektivnih razloga koji naročito uključuju: gospodarsku recesiju, politička previranja, ratna zbivanja i socijalne nemire, stečaj ili nemogućnost plaćanja dospelog duga izdavatelja vrijednosnog papira ili države i drugo.
2. **Rizik promjena tečaja (valutni rizik)** - Imovina portfelja može biti uložena u financijske instrumente denominirane u različitim valutama čime se jedan dio imovine izlaže riziku promjene tečaja u odnosu na HRK.
3. **Kreditni rizik** - Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj financijskog instrumenta koji je uključen u imovinu portfelja, neće u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze, što bi negativno utjecalo na likvidnost i vrijednost portfelja.
4. **Rizik likvidnosti** - Rizik likvidnosti predstavlja vjerojatnost da će Banka imati teškoće pri prodajivrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata iz portfelja u slučaju isplate dijela ili cjelokupnog portfelja na temelju naloga Klijenta zbog nemogućnosti brze prodaje financijske imovine po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti te imovine.
5. **Rizik promjena poreznih propisa** - Rizik promjene poreznih propisa predstavlja vjerojatnost
6. da se porezni propisi, u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, promijene na način koji bi negativno utjecao na prinos portfelja.
7. **Specifični rizici manje razvijenih tržišta** - Zemlje s tržištem kapitala u razvoju ne karakterizira uvijek ona razina zakonodavne infrastrukture, kvalitete financijskog izvještavanja te sustava namire transakcija i skrbi nad financijskim instrumentima, koja je uobičajena na razvijenijim tržištima kapitala. Nadalje, na takvim se tržištima često trguje financijskim instrumentima s manjom tržišnom kapitalizacijom i manjim volumenima transakcija, gdje zbog niske likvidnosti može doći do naglih promjena cijene.

Upravljanje portfeljem financijskih instrumenata vezano je i uz poseban rizik nedovoljnog diverzificiranja ulaganja prilikom upravljanja portfeljem financijskih instrumenata za nalogodavca (rizik koncentracije ulaganja - tzv. portfolio rizik).

11. Naknade

Prikaz naknada svih usluga koje Addiko Bank d.d. kao društvo ovlašteno za investicijske usluge pruža, dostupan je Klijentima u prostorijama Društva i na Internet stranici Banke.

Napomena:

Ovaj informativni letak pripremila je i izdala Addiko Bank d.d. (u nastavku: Banka). Dodatne informacije dostupne su na zahtjev.

Informativni letak ima za svrhu informiranje javnosti i ne može se ni na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju, odnosno savjetom o trgovanju ili ulaganju u financijske instrumente niti mišljenjem o povoljnosti ili nepovoljnosti pribavljanja ili prodaje bilo koje vrste financijskog instrumenta koji se u njoj navodi. Ovaj letak iz tog razloga ne može služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg korisnika letka. Banka ne odgovara za štetu nastalu korištenjem podataka iz letka. Bilo kakva ulaganja na koja se ovdje upućuje mogu uključivati određeni rizik, a trgovanja i investicije u špekulativne ugovore mogu uključivati vrlo visok stupanj rizika i prikladna su samo za osobe koje, ukoliko trguju uz financijsku polugu, nose rizik gubitka koji može biti iznad pohranjenog depozita. Usljed trgovanja na osnovu financijske poluge, promjena cijene imovine može rezultirati velikim gubicima, koji mogu biti značajno veći od ulagateljevih uloženi sredstava i depozita.

Prije davanja zahtjeva / naloga za kupnju i / ili prodaju potrebno je da potencijalni ulagatelj prouči prospekt izdanja odabranog financijskog instrumenta i upoznati se sa svim karakteristikama i rizicima ulaganja u odabrani financijski instrument, kao i njihovom utjecaju na kretanje cijene odabranoga financijskog instrumenta.

Vrijednost ili dobit, ostvarena temeljem bilo kojeg ulaganja na koje se ovdje upućivalo može varirati. Rezultati u prošlosti nisu mjerilo budućih rezultata. Klijenti trebaju donijeti vlastitu investicijsku odluku vezano uz transakcije. Samo investitori s dovoljnim znanjem i iskustvom u području financija, koji mogu procijeniti odnos rizika i potencijalne dobiti, mogu uzeti u obzir ulaganje u proizvode o kojima je ovdje riječ, te druge osobe ne bi trebale djelovati na bilo koji način temeljem ove prezentacije. **Prije nego zaključi bilo koju transakciju, klijent mora, bez oslanjanja na Addiko Bank d.d., biti spreman preuzeti sve rizike koje zaključivanje takvih transakcija sa sobom nosi.**

Addiko Bank d.d. ne pruža investicijska, računovodstvena, porezna, financijska ili pravna savjetovanja. Klijent treba biti svjestan da bilo koja transakcija spomenuta u ovoj prezentaciji može imati računovodstvenu, poreznu i pravnu posljedicu koju je klijent dužan provjeriti sa svojim savjetnicima iz prethodno navedenih područja, neovisnima od Banke.

Za sve dodatne informacije obratite se u najbližu poslovnicu, nazovite 0800 14 14 ili posjetite www.addiko.hr